

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

ELJÁRÁSREND

**Az Egészségügyi ellátás újraindítása –SARS-CoV-2 vírus teszt
kivitelezésére vonatkozó eljárásrend**

A IV/4265/2020/EAT iktatószámú, 2020. április 30-án kiadott miniszteri levél az egészségügyi ellátás új rendjéről, valamint az ahhoz kapcsolódó, részletszabályokat meghatározó „Egészségügy újraindítása 2020.05.04 –től” dokumentumokban foglaltak alapján az egészségügyi ellátások újraindításához kapcsolódóan a SARS-CoV-2 vírus teszt kivitelezésére vonatkozó részletszabályokat jelen dokumentum tartalmazza.

A hazai korlátozó intézkedések feloldásának járványügyi feltételei, melyeket a továbbiakban is biztosítani szükséges:

1. A fertőzőbeteg jelentési rendszer fenntartása a COVID-19 fertőzésre vonatkozóan, az aktuális eljárásrendben foglaltak szerint,
2. A COVID-19 eljárásrendben foglaltak szigorú betartása,
3. az új koronavírus (2019-nCoV) okozta fertőzéssel kapcsolatos megbetegedések diagnosztikája keretében a vírusörökítő anyagot kimutató laboratóriumi vizsgálatok (PCR vizsgálatok) lehető legszélesebb körben történő végzése.

A korlátozások feloldásához kapcsolódó további intézkedések

- Javasolt egyeztetni a területileg illetékes népegészségügyi hatósággal az adott intézményben/rendelőben indokolt intézkedésekről.
- A közfinanszírozott fekvőbeteg ellátó intézményekhez hasonlóan minden intézményben/rendelőben javasolt létrehozni egy csoportot, vagy kijelölni egy személyt, aki az adott intézményben/rendelőben a COVID-19 fertőzések megelőzésével, illetve az esetlegesen kialakuló járványokkal összefüggő feladatokért felelős. E csoport/személy feladata, hogy
 - ismerje és kövesse a COVID-19 fertőzésekkel/járványokkal kapcsolatos mindenkor érvényes országos eljárásrendet, és annak alapján helyi eljárásrendet állítson össze, amelyet az országos iránymutatás módosításainak megfelelően szükség szerint módosít;

- gondoskodjon arról, hogy a helyi eljárásrend mindenképpen tartalmazza a COVID-19 fertőzésre jellemző tüneteket mutató ellátottak/gondozottak (COVID-19 fertőzésre gyanús esetek) észlelésével és bejelentésével kapcsolatos helyi eljárásokat, a gyanús (esetlegesen a megerősített) esetek elhelyezésére vonatkozó szabályokat, valamint a gyanús (esetlegesen a megerősített) esetek ellátása, illetve gondozása során alkalmazandó, alapvető infekciókontroll szabályokat;
 - biztosítsa, hogy minden dolgozó megkapja a szükséges infekciókontroll képzést, beleértve a kézhigiénére és az egyéni védőeszközök használatára vonatkozó gyakorlati oktatást;
 - biztosítsa a megfelelő kézfertőtlenítőszer, egyéni védőeszközök rendelkezésre állását;
 - biztosítsa a takarítási, fertőtlenítési és hulladékkezelési eljárások intézményi felmérését, és hiányosságok esetén a szükséges eljárások bevezetését;
 - naprakész terveket dolgozzon ki az ellátás folyamatosságának biztosítására a dolgozók megfertőződése vagy elkülönítése esetén;
 - kísérje figyelemmel az országos szervek és a területileg illetékes népegészségügyi hatóság tájékoztatását az országos, megyei és helyi COVID-19 járványügyi helyzetről.
- Ki kell jelölni egy olyan dolgozót (pl. infekciókontroll felelőst), aki az intézmény/rendelő valamennyi dolgozójának infekciókontroll oktatásáért felelős (ideértve a betegelhelyezés módját, a kézhigiénét és az alapvető infekciókontroll óvintézkedéseket).
 - Az intézménybe/rendelőbe lépő valamennyi személy számára biztosítani kell a COVID-19 fertőzés tüneteivel kapcsolatos tájékoztatást, hőmérséklet mérést és csekklista kitöltését. (találkozott-e az elmúlt 14 napban igazoltan COVID-19 vagy légúti fertőzés tüneteit mutató beteggel, vannak-e légúti tünetei?)
 - Gondoskodni kell arról, hogy az intézményben/rendelőben dolgozó, illetve oda belépő valamennyi személy megfelelő kézfertőtlenítést végezzen (kézmosás meleg vízzel és szappannal, vagy alkoholos kézfertőtlenítőszer használata) és ügyeljen a köhögési etiketre.
 - Amennyiben lehetséges, minden rendelőben és a várókban alkoholos kézfertőtlenítő-adagolókat kell elhelyezni. Ha nincs elég alkoholos kézfertőtlenítőszer, a legmagasabb prioritást a betegellátás helyszínén való elérhetőségük kapjon.
 - Biztosítani kell a szappan és papírtörölköző vagy kézzárító elérhetőségét a kézmosáshoz.
 - Az intézménybe/rendelőbe érkező betegek és a dolgozók figyelmét javasolt felhívni arra, hogy minimális mértékben használják a tömegközlekedést, illetve kerüljék a zsúfolt tereket és a más emberekkel való találkozást. Meg kell ismertetni velük a lakosságra vonatkozó, mindenkor aktuális kormányzati intézkedéseket.
 - Célszerű kapcsolatot kialakítani a területileg illetékes népegészségügyi hatóság, illetve a közelben lévő kórházak infekciókontroll szakembereivel, hogy azok tanácsaikkal segíthessék az infekciókontroll intézkedések megvalósítását, és segítséget nyújthatnak az

egyéni védőeszközök és egyéb tárgyi eszközök szükséges mennyiségének meghatározásának módjában is.

Laboratóriumi vizsgálat (SARS-CoV-2 rtPCR) céljából történő mintavételezés

Valamennyi ellátásban – különösen a járóbeteg, és a fekvőbeteg-szakellátásban - a SARS-CoV-2 vírusátvitel szempontjából magas kockázatú elektív beavatkozások elvégzése előtt kötelező a SARS-CoV-2 vírus teszt elvégzése, és a beavatkozásra csak egy negatív PCR vizsgálati eredmény birtokában kerülhet sor.

Mintavételezés helye

A PCR mintavételezést annál az egészségügyi szolgáltatónál célszerű és javasolt elvégezni, amelynél a vírusátvitel szempontjából magas kockázatú elektív beavatkozásra sor kerül.

Az egészségügyi szolgáltató megállapodhat más egészségügyi szolgáltatóval a mintavételezés elvégzésére. Azoknak az egészségügyi szolgáltatóknak, amelyek nem tudják biztosítani a mintavételezés megfelelő feltételeit, megállapodás alapján más szakellátóhoz szükséges a betegeiket irányítani a minta levételére.

A mintavételezéshez szükséges személyi és tárgyi feltételek

A mintavételt bármilyen egészségügyi végzettséggel rendelkező személy elvégezheti, aki a mintavételezésre vonatkozó, NNK által összeállított oktatóanyagot, valamint a mintavételezésre vonatkozó szabályokat megismerte. Az oktatóanyag megismerését dokumentálni kell.

A mintavételt végző személynek az alábbi, szakszerűen felvett, megfelelően illeszkedő egyéni védőfelszerelésből álló védőfelszerelést kell viselnie:

- FFP 2 respirátor
- védőszemüveg vagy arcvédő
- kesztyű (egyszer használatos)
- védőruha vagy köpeny (hosszú ujjú, egyszerhasználatos, vízlepergető anyagú)
- sebészi műtős sapka (egyszer használatos)

A mintavételezést erre a célra kijelölt külön helyiségben kell elvégezni, ami a rendelő általános feltételeinek megfelel.

A mintavételhez szükséges mintavételi csomagot a területileg illetékes népegészségügyi hatóság – a megyei kormányhivatal népegészségügyi főosztálya - biztosítja az egészségügyi szolgáltató részére.

A területileg illetékes népegészségügyi hatóság részére a Nemzeti Népegészségügyi Központ biztosítja a mintavételi csomagokat.

Védőfelszerelés biztosítása:

A védőfelszerelés biztosításában és beszerzésében az Állami Egészségügyi Ellátó Központ nyújt segítséget.

Felső légúti minta levétele

A minta minőségének szempontjából felső légúti minta esetén legelőnyösebb a reggeli mintavétel, mielőtt a beteg ételt vagy italt fogyasztott volna. Szintén a minta minőségének szempontjából orrtörlet vételekor a mintavételező pálcát magasan fel kell vezetni az orrüregbe.

Ha az NNK által kiadott, aktuális eljárásrend alapján felmerül az új koronavírus okozta fertőzés (COVID-19) lehetősége a mintavétel a garat és az orr nyálkahártya felszínekről az alábbiak szerint történjen:

- A mintavételezéshez a frissen kibontott, száraz vattapálca használatos. A vattapalcát NEM szabad a mintavétel előtt belemártani a VTM oldatba, mivel az antibiotikumot és antimycoticumot tartalmaz.
- A steril mintavevő vattapálca segítségével nyálkahártya törletet veszünk a felső garat ívekről. Ezután a garatpalcát belemossuk a vírus transzport médiumba körülbelül 10 másodpercig tartó forgó mozdulattal.
- A másik mintavevő vattapálcával az orrnyálkahártya felszínéről veszünk törletet az orrsövénnel ellentétes oldalon, rotáló mozgást végezve. Ezután a vattapalcát belemossuk a már előzőleg is használt csőbe, 10 másodpercig tartó forgó mozdulattal.
- A vattapalcákat a helyi szabályozásoknak megfelelően veszélyes hulladékként kezeljük.
- A VTM-et tartalmazó csövet a kék kupakkal szorosan lezárjuk. A csövön lévő etikett címkrét olvashatóan kitöltjük az azonosítás érdekében.
- Egy betegről egy mintavételi cső küldendő be a helyes adatokkal megfelelően kitöltött beküldő lappal együtt, letölthető a www.nnk.gov.hu oldalról.

(<https://www.nnk.gov.hu/index.php/mikrobiologiai-referencia-laboratoriumi-foosztaly/szolgaltatasok-es-termekek/mikrobiologiai-szolgaltatasok>)

- A mintát tartalmazó csövet bele kell tekerni papírvattába vagy más nedvszívó anyagba, majd belehelyezni a simítózáras zacskóba. A következő jól zárható zacskóba helyezzük a beküldőlappal együtt a csövet tartalmazó zacskót.
- A mintát az elszállításáig vagy maximum 24 órán keresztül +2-8°C közötti hőmérsékleten kell tárolni!
- A minta lefagyasztható ($\geq -20^{\circ}\text{C}$), ha 24 órán túlra nyúlik a tárolása. Amennyiben a minta lefagyasztásra került, azt jelezni kell a beküldő lapon.
- A pálcákat tilos a mintavételi csőben hagyni, illetve beletörni!
- A minta minőségének szempontjából felső légúti minta esetén legelőnyösebb a reggeli mintavétel, mielőtt a beteg ételt vagy italt fogyasztott volna. Szintén a

minta minőségének szempontjából orrtörlet vételekor a mintavételező pálcát magasan fel kell vezetni az orrüregbe.

A mintavételi csomag a következő eszközöket tartalmazza

- mintaküldésre alkalmas csomagolórendszer (postára nem adható)
- 1 db 10-15 ml-es centrifugacső 3-5ml VTM-mel,
- 2 db steril mintavevő pálca.

A levett minta laboratóriumba történő szállítása

A kiadott eljárásrendben foglaltaknak megfelelően a levett légúti mintát az NNK által kiadott és honlapján közzétett beutalási rend szerinti járványügyi célból kijelölt laboratóriumba kell szállítani a laboratóriumi vizsgálat elvégzésére.

A minta laboratóriumba történő szállításáról a mintát vevő egészségügyi szolgáltató gondoskodik. (Ez történhet megállapodás keretében más szolgáltató által is)

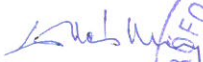
A vizsgálat eredményéről az egészségügyi szolgáltatók az EESZT-n keresztül tájékozódhatnak.

Az eljárásrend visszavonásig érvényes.

Készítette: Nemzeti Népegészségügyi Központ

Budapest, 2020. május „04. „

Jóváhagyta:

Prof. Dr. Kásler Miklós
miniszter

